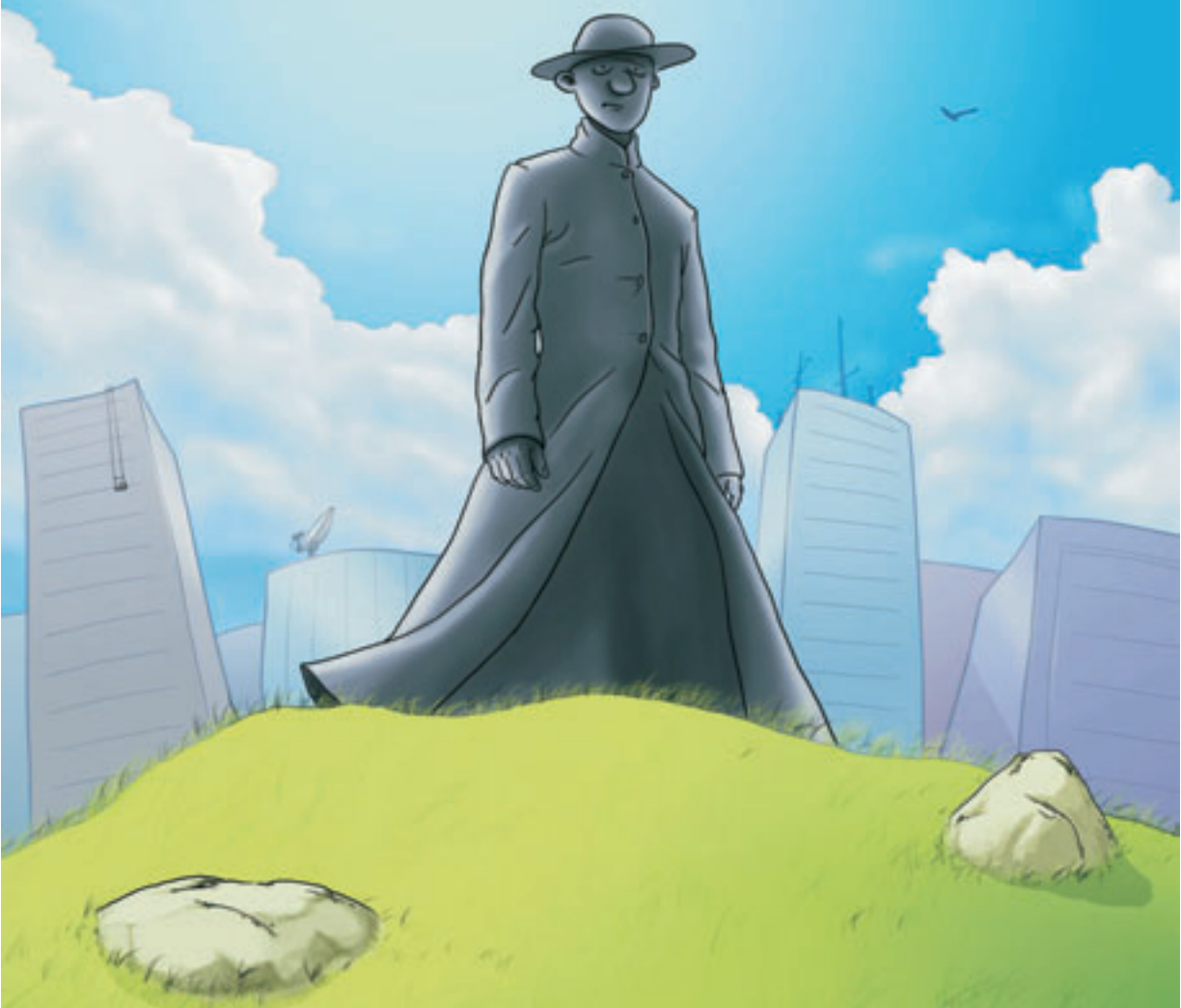

HEIKI VILEP

JANI SEIKLUSED
VARJUDEMAAL

HEIKI VILEP

**JANI SEIKLUSED
VARJUDEMAAL**

Kunstnik: Kait Kübar

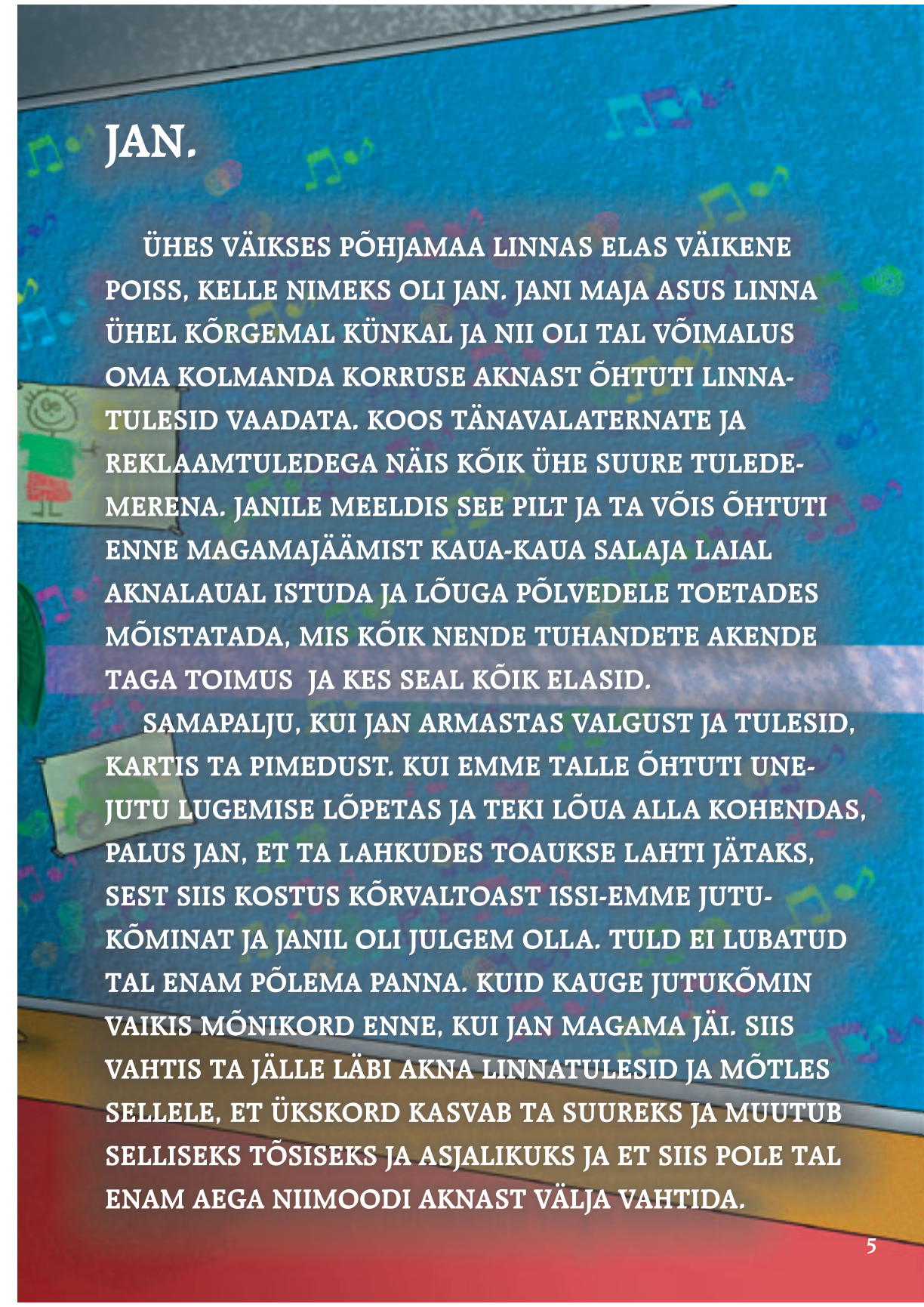
© Heiki Vilep

Tere, lapsed!

Selles raamatus siin kohtute poisiga, kes kardab pimedust. Eriti kardab ta igasugu krabinaid, mis kostavad enne tema magamajäämist koridorist. Arvan, et teie hulgas on samuti lapsi, kes pimedust ja krabinaid kardavad. Seepärast kirjutasingi üles loo sellest, mis juhtus minu endaga kunagi, kui olin veel väike. Muidugi polnud kõik päris täpselt nii, nagu siin raamatus kirjutatud, aga ega ma enam kõike ei mäleta ka ju. Loodan, et peategelased Jan, Kriuks ja Krabistaja - saavad teie sõpradeks ja viivad ka teid kaasa Varjudemaale, kus saate näha igasugu huvitavaid asju. Ja ega kõik Kriuksu ja Krabistaja tegemised siia raamatusse ära ei mahugi. Ma peaks nendega uuesti kokku saama ja küsima, mida nad vahepeal teinud on. Ja kui teada saan, eks siis kirjutan ka teile lugemiseks üles. Head reisi Varjudemaale!

Onu Heiki

The background is a vibrant blue with scattered musical notes in various colors (yellow, green, purple, red). On the left side, there is a small, hand-drawn illustration of a person with a round head, a smiling face, and a body with green and red sections. The person appears to be holding a musical instrument or a stick.

JAN.

ÜHES VÄIKSES PÕHJAMAA LINNAS ELAS VÄIKENE POISS, KELLE NIMEKS OLII JAN. JANI MAJA ASUS LINNA ÜHEL KÕRGEMAL KÜNKAL JA NII OLII TAL VÕIMALUS OMA KOLMANDA KORRUSE AKNAST ÕHTUTI LINNATULESID VAADATA. KOOS TÄNAVALATERNATE JA REKLAAMTULEDEGA NÄIS KÕIK ÜHE SUURE TULEDEMERENA. JANILE MEELDIS SEE PILT JA TA VÕIS ÕHTUTI ENNE MAGAMAJÄÄMIST KAUA-KAUA SALAJA LAIAL AKNALAUAL ISTUDA JA LÕUGA PÕLVEDELE TOETADES MÕISTATADA, MIS KÕIK NENDE TUHANDETE AKENDE TAGA TOIMUS JA KES SEAL KÕIK ELASID.

SAMAPALJU, KUI JAN ARMASTAS VALGUST JA TULESID, KARTIS TA PIMEDUST. KUI EMME TALLE ÕHTUTI UNEJUTU LUGEMISE LÕPETAS JA TEKI LÕUA ALLA KOHENDAS, PALUS JAN, ET TA LAHKUDES TOAUKSE LAHTI JÄTAKS, SEST SIIS KOSTUS KÕRVALTOAST ISSI-EMME JUTUKÕMINAT JA JANIL OLII JULGEM OLLA. TULD EI LUBATUD TAL ENAM PÕLEMA PANNA. KUID KAUGE JUTUKÕMIN VAIKIS MÕNIKORD ENNE, KUI JAN MAGAMA JÄI. SIIS VAHTIS TA JÄLLE LÄBI AKNA LINNATULESID JA MÕTLES SELLELE, ET ÜKSKORD KASVAB TA SUUREKS JA MUUTUB SELLISEKS TÕSISEKS JA ASJALIKUKS JA ET SIIS POLE TAL ENAM AEGA NIIMOODI AKNAST VÄLJA VAHTIDA.

KUI TA LÕPUKS VOODISSE RONIS JA SILMI KINNI
PÜÜDIS HOIDA, HAKKASID TALLE KÕRVU KOSTMA
IGASUGUSED HELID. MAJA EEST SÕITIS MÖÖDA
TÄNAVAPUHAHAJA, SIIS HÕIKAS KEEGI KEDAGI,
KUSAGIL PAUKUS UKS JA KUSAGIL VURAS SÕIDUAUTO.

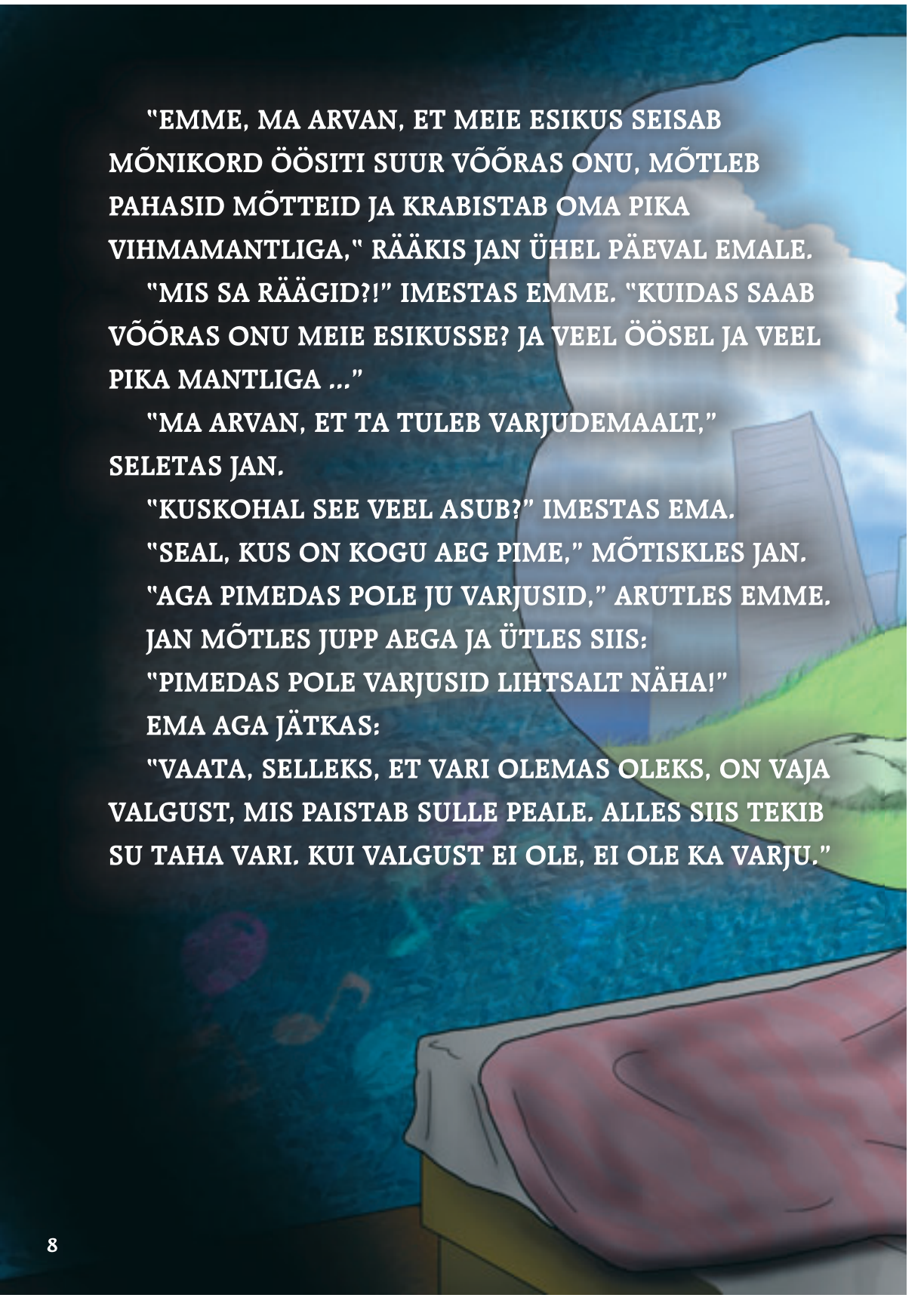
LÕPUKS OLII KÕIK PEAAEGU TÄIESTI VAIT JA JAN
HAKKAS KUULMA IGAT PISIMATKI KRABINAT.

MÕNEL ÕHTUL TUNDUS TALLE, ET ESIKUS SEISAB
SUUR VÕÕRAS ONU JA MÕTLEB PAHASID MÕTTEID.
TAL ON PIKK MUST VIHMA MANTEL JA SEE KRABISEB
AEG-AJALT, KUI ONU ENNAST LIIGUTAB.

SELLISTEL PUHKUDEL TÕUSIS JAN ETTEVAATLIKULT
VOODIST, PANI VAHEUKSE KINNI JA SÜÜTAS TULE.
TÜKK AEGA ISTUS TA IGAT KRABINAT KUULATADES
ÄRKVEL, KUNI UNI TAST LÕPUKS LIHTSALT VÕITU SAI.

"EMME, MA ARVAN, ET MEIE ESIKUS SEISAB
MÕNIKORD ÖÖSITI SUUR VÕÕRAS ONU, MÕTLEB
PAHASID MÕTTEID JA KRABISTAB OMA PIKA
VIHMAMANTLIGA," RÄÄKIS JAN ÜHEL PÄEVAL EMALE.

"MIS SA RÄÄGID?!" IMESTAS EMME. "KUIDAS SAAB
VÕÕRAS ONU MEIE ESIKUSSE? JA VEEL ÖÖSEL JA VEEL
PIKA MANTLIGA ..."

"MA ARVAN, ET TA TULEB VARJUDEMAALT,"
SELETAS JAN.

"KUSKOHAL SEE VEEL ASUB?" IMESTAS EMA.

"SEAL, KUS ON KOGU AEG PIME," MÕTISKLES JAN.

"AGA PIMEDAS POLE JU VARJUSID," ARUTLES EMME.

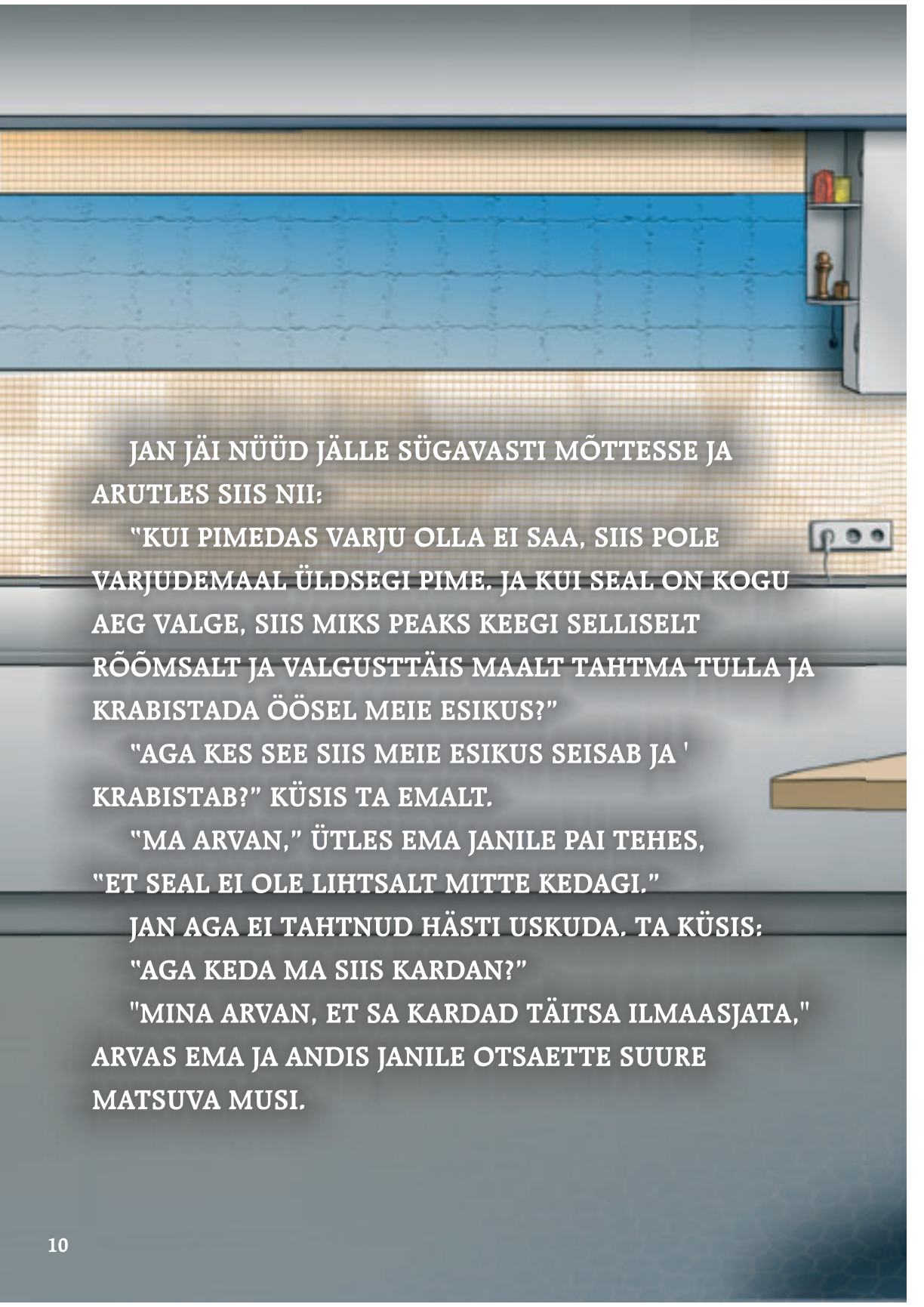
JAN MÕTLES JUPP AEGA JA ÜTLES SIIS:

"PIMEDAS POLE VARJUSID LIHTSALT NÄHA!"

EMA AGA JÄTKAS:

"VAATA, SELLEKS, ET VARI OLEMAS OLEKS, ON VAJA
VALGUST, MIS PAISTAB SULLE PEALE. ALLES SIIS TEKIB
SU TAHA VARI. KUI VALGUST EI OLE, EI OLE KA VARJU."

JAN JÄI NÜÜD JÄLLE SÜGAVASTI MÕTTESSE JA
ARUTLES SIIS NII:

"KUI PIMEDAS VARJU OLLA EI SAA, SIIS POLE
VARJUDEMAAL ÜLDSEGI PIME. JA KUI SEAL ON KOGU
AEG VALGE, SIIS MIKS PEAKS KEEGI SELLISELT
RÕÕMSALT JA VALGUSTTÄIS MAALT TAHTMA TULLA JA
KRABISTADA ÖÖSEL MEIE ESIKUS?"

"AGA KES SEE SIIS MEIE ESIKUS SEISAB JA '
KRABISTAB?" KÜSIS TA EMALT.

"MA ARVAN," ÜTLES EMA JANILE PAI TEHES,
"ET SEAL EI OLE LIHTSALT MITTE KEDAGI."

JAN AGA EI TAHTNUD HÄSTI USKUDA. TA KÜSIS:

"AGA KEDA MA SIIS KARDAN?"

"MINA ARVAN, ET SA KARDAD TÄITSA ILMAASJATA,"
ARVAS EMA JA ANDIS JANILE OTSAETTE SUURE
MATSUVA MUSI.

ÜHEL ÕHTUL, KUI JANIL LINNATULED VAADATUD OLID JA TA ESIKUKRABINATE SAATEL MAGAMA PÜÜDIS JÄÄDA, JUHTUS HOOPIS KUMMALINE LUGU, MILLEST KÕIK USKUMATU ALGUSE SAIGI.

NIMELT JÄID KRABINAD VAIT. KRABINAD KADUSID TÄITSA ÄRA JA SELLE ASEMEL HAKKAS KOSTUMA HOOPIS TILLUKESTE JALGADE RUTAKAID SAMME. JUSTKUI OLEKS KEEGI MÖÖDA ESIKUPÕRANDAT KIIRUSTADES EDASI-TAGASI KÕNDINUD, SIIS KORRAKS NAGU SEISATANUD JA SIIS JÄLLE KÕNDINUD.

JANIL LÄKS UNI TÄIESTI ÄRA JA TA AJAS END VAIKSELT ISTUKILE. VOODIKRIUKSATUSE PEALE JÄID SAMMUD KORRAKS VAIT, AGA NATUKESE AJA PÄRAST JÄTKATI JÄLLE EDASI-TAGASI KÕNDIMIST.

"SEE, KES SEAL KÕNNIB, PEAB KÜLL TILLUKENE OLEMA .." ARUTLES JAN JA OTSEKUI VASTUSEKS TEMA MÕTTELE KOSTUS KORIDORIST: TIP-TIP-TIP-TIP-TIP JA VAIKUS, MILLELE JÄRGNES ÜMBERPÖÖRAMISEGA KAASNEV KONTSAKRIUKSATUS. SIIS JÄLLE: TIP-TIP-TIP-TIP-TIP, VAIKUS JA KRIUKS.

"HUVITAV-HUVITAV," ARVAS JAN. "KES TA KA EI
OLEKS, ON TA NII TILLUKE, ET MA TEDA KARTMA KÜLL
EI PEA ..."

TA TÕUSIS ETTEVAATLIKULT VOODIST, VÕTTIS
PEEGLIKAPI SAHTLIST TASKULAMBI JA HIILIS UKSENI.
SAMAL HETKEL, KUI TA KAVATSES TASKULAMBI
KAPINURGA TAHA SUUNATA JA SISSE LÜLITADA, KOSTIS
PEENIKE HÄÄL PÕRANDA LÄHEDALT:

"ÄRA TEE! PIMESTAD MU ÄRA!"

JAN VÕPATAS KORRAKS, AGA EI PÕGENENUD.
PEENIKE HÄÄL JÄTKAS:

"SAATSIN KRABISTAJA MINEMA, EKS TA OLI SIND
VIST JUBA ÄRA KAH TÜÜTAND ... PEALEGI ON TAL PEA
VIIMASEL AJAL IGASUGU SEGASEID MÕTTEID TÄIS JA
ÜLDSE ON TAL VIST AEG PENSIONILE MINNA."

KRIUKS.

JAN KÜKITAS JA VAATAS PISIKEST MEHIKEST LÄHEMALT. KUIDAS TA KA SILMI EI KISSITANUD, IKKAGI EI ERISTANUD TA TILLUKESE MEHIKESE NÄOS EI SILMI, SUUD EGA NINA. SAMA LUGU OLII RIIETEGA. KAUGEMALT VAADATES OLEKS TAL NAGU MIDAGI KEEBITAOLIST SELJAS OLNUD, AGA LÄHEMAL VAATLEMISEL EI OLNUD SEL EI NÖÖPE, TASKUID EGA MUSTRIT. MEHIKE OLII ÜLENI MUST. JA MIS KÕIGE NALJAKAM - KUI TA ENNAST PÖÖRAS, SIIS PAISTIS TEMAST KORRAKS AINULT KRIIPS. TA OLII ÕHUKE NAGU PABERILEHT!

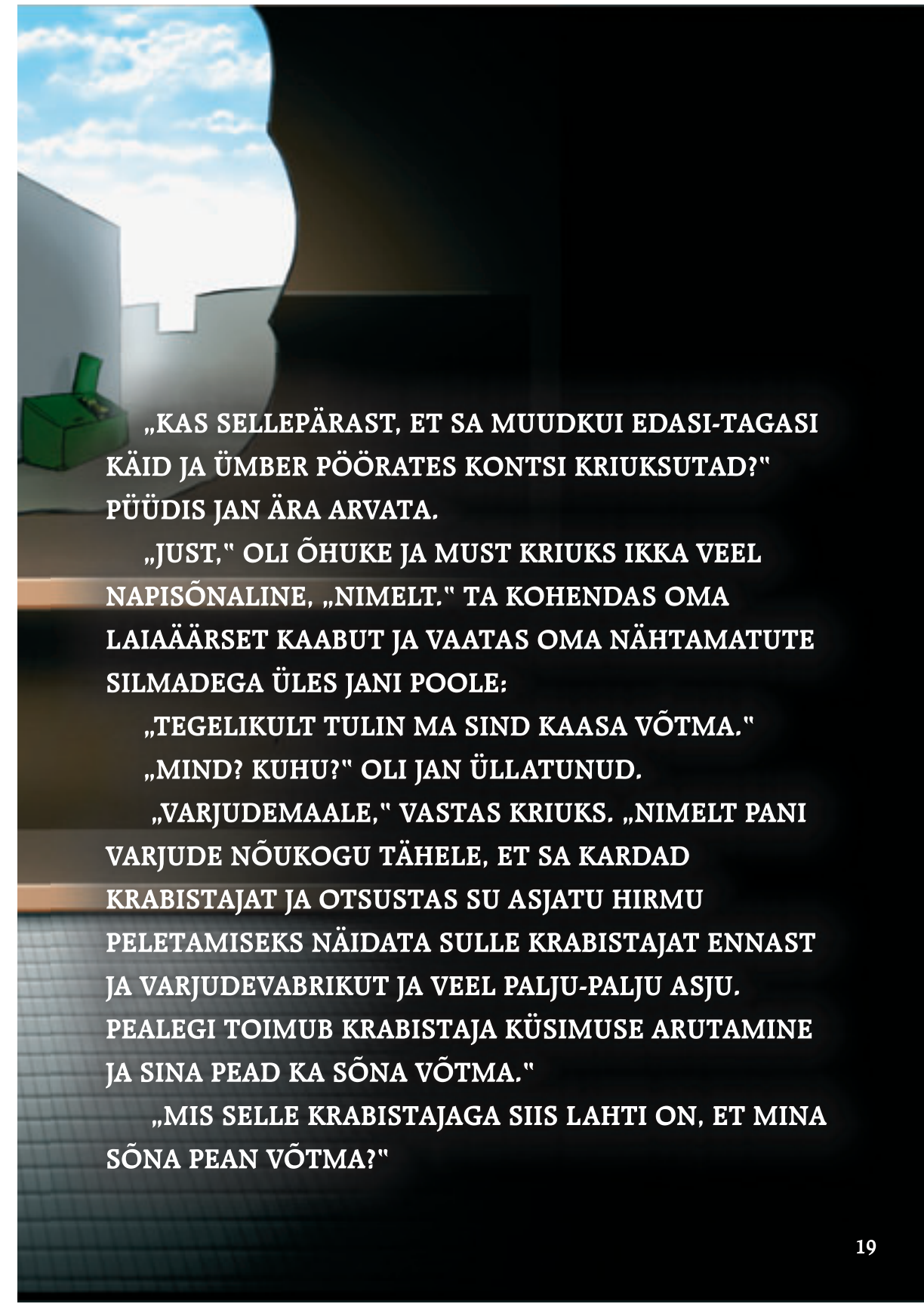
„ISVER!“ OLII AINUS, MIDA JAN SELLE PEALE KOSTA OSKAS. „SA OLED JU NAGU PABERIST VÄLJA LÕIGATUD!“

„MA OLEN VARI,“ LAUSUS MEHIKE RAHULIKULT JA VIST VEIDIKE SOLVUNULT. „VARJUD ONGI ÕHUKESED.“

„AHSOO,“ VÕTTIS JAN TEATAVAKS. „JA MIS ON SU NIMI?“

„KRIUKS,“ VASTAS MEHIKE LÜHIDALT, „LIHTSALT KRIUKS.“

„KAS SELLEPÄRAST, ET SA MUUDKUI EDASI-TAGASI
KÄID JA ÜMBER PÖÖRATES KONTSI KRIUKSUTAD?“
PÜÜDIS JAN ÄRA ARVATA.

„JUST,“ OLI ÕHUKE JA MUST KRIUKS IKKA VEEL
NAPISÕNALINE, „NIMELT.“ TA KOHENDAS OMA
LAIÄÄRSET KAABUT JA VAATAS OMA NÄHTAMATUTE
SILMADEGA ÜLES JANI POOLE:

„TEGELIKULT TULIN MA SIND KAASA VÕTMA.“

„MIND? KUHU?“ OLI JAN ÜLLATUNUD.

„VARJUDEMAALE,“ VASTAS KRIUKS. „NIMELT PANI
VARJUDE NÕUKOGU TÄHELE, ET SA KARDAD
KRABISTAJAT JA OTSUSTAS SU ASJATU HIRMU
PELETAMISEKS NÄIDATA SULLE KRABISTAJAT ENNAST
JA VARJUDEVABRIKUT JA VEEL PALJU-PALJU ASJU.
PEALEGI TOIMUB KRABISTAJA KÜSIMUSE ARUTAMINE
JA SINA PEAD KA SÕNA VÕTMA.“

„MIS SELLE KRABISTAJAGA SIIS LAHTI ON, ET MINA
SÕNA PEAN VÕTMA?“

„VAATA, KRABISTAJA ON EBAÕNNESTUNUD VARI JA KÕIK EBAÕNNESTUNUD VARJUD ON ILMA PEREMEHETA. SELLEKS, ET NAD OMA OLEMASOLU ÕIGUSTAKSID, PANNAKSE EBAÕNNESTUNUD VARJUD MINGIT ÜLESANNET TÄITMA, MILLEKS TAVALISTEL VARJUDEL AEGA POLE.”

„JA MIS ÜLESANNE SIIS KRABISTAJAL ON?”

„KRABISTAJA PEAB TEGELIKULT HIRMUTAMA KORTERIVARGAID JA MUID SULISID, AGA TEMA ON JUBA NII VANA, ET SATUB PIDEVALT VALESSE KOHTA JA HIRMUTAB TIHTIPEALE HÄID LAPSI. KORD JUBA LASTI KRABISTAJA PUHKUSELE, AGA SIIS LEIDIS VARJUDE NÕUKOGU, ET PÄRIS HAUDVAIKUS ON VEELGI HIRMSAM.”

„AHSOO,” ARVAS JAN JÄLLEGI JA PÜÜDIS ISE KAH MÕELDA, ET KUMB SEE SIIS HIRMSAM ON KAS KRABINAGA VAIKUS VÕI HAUDVAIKUS. AGA ENNE, KUI TA SELLE VÄLJA JÕUDIS MÕELDA, LAUSUS KRIUKS:

„NII. NÜÜD PEAN MA SIND KORRAKS PUUDUTAMA, ET SU MÕTLEMINE SINU VARJU SISSE ÜLE LÄHEKS. SINU ENDA PANEME KENASTI VOODISSE PIKALI JA TAGASI JÕUDES SAAB SU MÕTLEMINE JÄLLE ILUSASTI ÕIGE KOHA PEALE TAGASI.”

KRIUKS VÕTTIS TASKUST MIDAGI RÄTIKUTAOLIST JA LEHVITAS SELLEGA KORRA ÕRNALT, NII ET RÄTIKU OTS JANI PUUDUTAS. JAN TUNDIS KOHE, KUIDAS TEMA MÕTLEMINE HAKKAS JUSTKUI VOOLAMA TEMA PEAST TEMA VARJU SISSE. AKNAST PAISTVA TÄNAVALATERNA TEKITATUD VARI OLİ KÜLL ÕRN JA VAEVUAIMATAV, AGA MUUTUS JÄRK-JÄRGULT JUSTKUI TUGEVAMAKS.

„NII,“ KAMANDAS KRIUKS. NÜÜD HEIDA RUTTU VOODISSE, MUIDU JÄÄDKI SIIA UKSE PEALE SEISMA!“ TA ITSITAS TASAKESI OMAETTE JA LISAS MUIATES:

„NAGU AUSAMMAS ...“

JAN SAI VEEL VAEVU VOODINI JA TEKİ ALLA, KUI JUBA TUNDIS, ET TA ON KOGU OMA OLEMISEGA HOOPİSTÜKKI PÕRANDAL, MITTE VOODIS. ALT ÜLES VAADATES TUNDUS LAGI LÕPMATA KÕRGE JA PÕRAND OLİ NII LÄHEDAL, ET JANILE TUNDUS, JUSTKUI OLEKS TA ISE PÕRAND.

„NOH, MIS VEDELED?!“ KIIRUSTAS KRIUKS TAGANT. „AJA ENNAST PÜSTI JA HAKKAME MINEMA! EGA ÖÖ POLE IGAVENE JA HOMMIKUL ON SUL ENDA VARJU JÄLLE VAJA!“

JAN AJAS ENNAST ISTUKILE JA TAL OLI TUNNE,
ET IGA HETK VÕIB KEEGI TA KOKKU VOLTIDA.

„EGA VARI PABERIST POLE,” LUGES KRIUKS TA
MÕTTEID. „SELLINE TUNNE ON AINULT ESIALGU.”

KUI JAN OLI ENNAST PÜSTI AJANUD, MÄRKAS TA,
ET OLI KRIUKSUST TÜKK MAAD PALJU PIKEM. JU SIIS
OLID MÕNED VARJUD LIHTSALT VÄIKSEMAD, ARVAS TA.

KRIUKS VÕTTIS TAL KÄEST JA TIRIS ESIKUKAPINI.
SELLE EES PIDID NAD KÄPUKILE LASKUMA JA NIIMOODI
POOLELDI ROOMATES, JÕUDSID LÕPUKS HIIREURUNI.

„ISVER,” ÜLLATUS JAN, „MA EI TEADNUDKI, ET MEIL
HIRED ON!”

„OLID,” VASTAS KRIUKS. „KUNAGI AMMU. SIND EI
OLNUD SIIS VEEL OLEMAS. NÜÜD ON SEE LIHTSALT
PÄÄS TUNNELISSE.”

„TUNNELISSE?” KÜSIS JAN.

„TUNNELISSE JAH,” SELETAS KRIUKS, „TUNNELISSE,
MIS VIIB VARJUDEMAALE.”

ET HIIREAUKU SISENEDA, PIDID NAD ENNAST
KÕHULI LASKMA JA ROOMAMA. SEINA SISSE JÕUDNUD,
LÄKS KÄIK AVARAMAKS JA PEAGI VÕISID NAD JÄLLE
PÜSTIASENDIS KÄIA.

„NII,” LAUSUS KRIUKS. „SIIN ON VEIDI PIME JA
TOLMUNE, AGA SA HOIA MUL KENASTI KÄEST, SIIS EI
JUHTU MIDAGI!”

VARJUDEMAA.

PEAGI HAKKAS TUNNELI TEISEST
OTSAST PAISTMA ERE PÄIKESEVALGUS.
KRIUKS JA JAN ASTUSID KOOPASUUST
VÄLJA JA LEIDSID END SUURELT
LINNAVÄLJAKULT, KUS SAGISID
EDASI-TAGASI TUHANDED VARJUD. LINN
OLI MUIDU NAGU LINN IKKA,

AINULT INIMESTE ASEMEL OLID MUSTAD VARJUD.

„KUHU NAD KÕIK TÕTTAVAD?" UURIS JAN.

„KUHU NAD IKKA TÕTTAVAD ..." VASTAS KRIUKS.

„SINNA KUHU INIMESEDKI – KES POODI, KES KINNO, KES KOOLI."

„KAS VARJUD KÄIVAD SIIS KA KOOLIS?" IMESTAS JAN.

„MUIDUGI KÄIVAD," VASTAS KRIUKS. „AINUKE SUUR ERINEVUS INIMESTE ELUST ON SEE, ET KÕIKIDEL VARJUDEL ON AINULT ÜKS AMET."

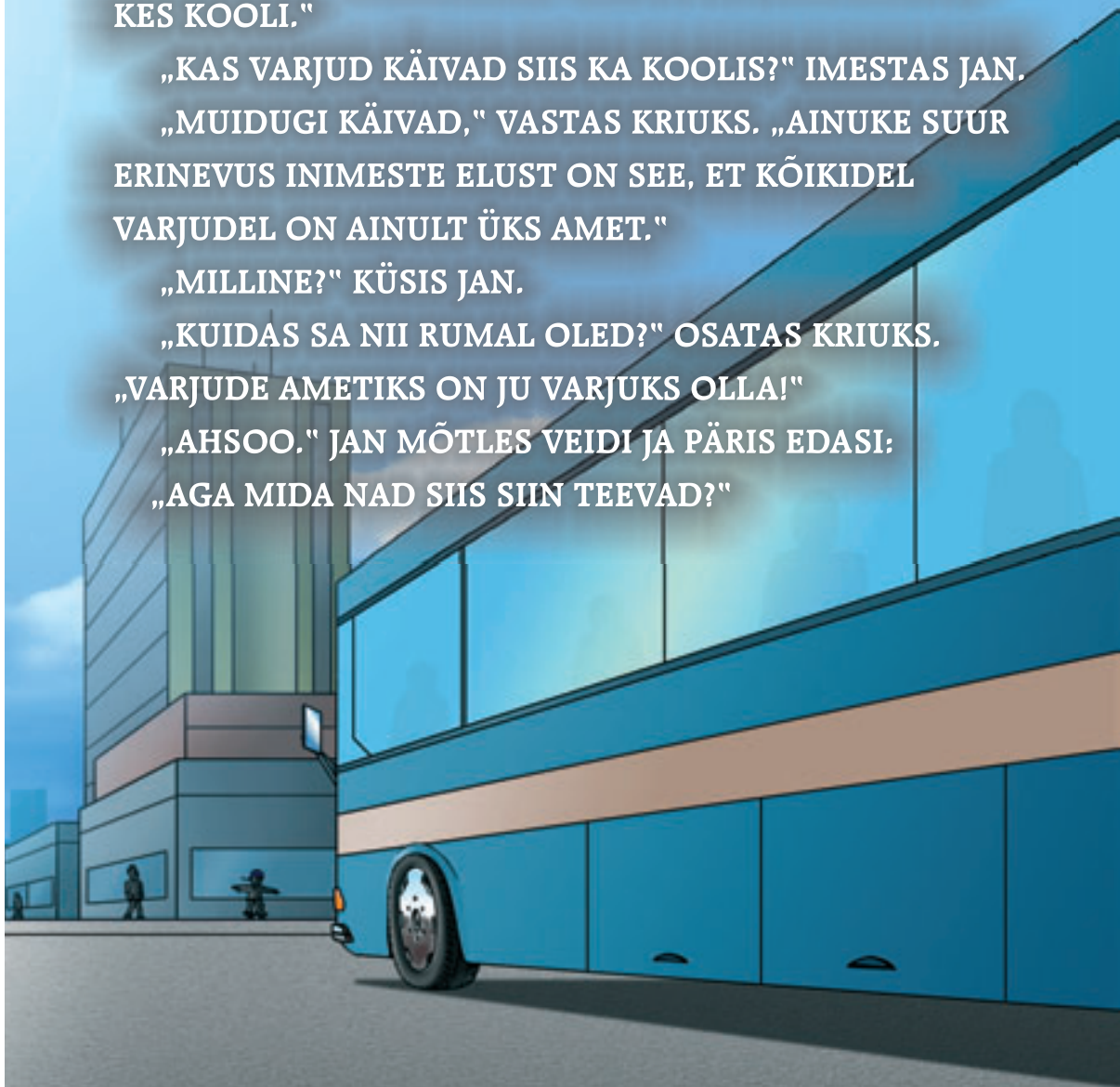
„MILLINE?" KÜSIS JAN.

„KUIDAS SA NII RUMAL OLED?" OSATAS KRIUKS.

„VARJUDE AMETIKS ON JU VARJUKS OLLA!"

„AHSOO." JAN MÕTLES VEIDI JA PÄRIS EDASI:

„AGA MIDA NAD SIIS SIIN TEEVAD?"

Järg raamatus...

Heiki Vilepi teised lasteraamatud:

- 2002 – Lasteluulekogu „Tere“
- 2003 – Jutustus „Kapiukse kollid“
- 2003 – Lasteluulekogu „Minu laul“
- 2003 – Jutukogu „Lendav õunapuu“
- 2004 – Jutustus „Vaikuse hääled“
- 2004 – Jutustus „Jani seiklused Varjudemaal“
- 2005 – Lasteluulekogu „Tahaksin olla“
- 2005 – Jutukogu „Liisu“
- 2006 – Jutustus „Kapiukse kollid jälle platsis“
- 2006 – Jutukogu „Liisu liivaaugus“
- 2006 – Muinasjutt „Roosa printsess“
- 2007 – Jutukogu „Liisu leiutab küünlapuhuja“
- 2007 – Lasteluulekogu „Katus sõidab“
- 2007 – Lasteluulekogu „Padjasõda“
- 2008 – Jutukogu „Kurjajuurikas, Kitupunn ja Pugeja“
- 2008 – Ulmeromaan lastele „Horlok ja Ürgvärava võti“
- 2008 – Lasteluulekogu „Kellakägu“
- 2008 – Jutukogu „Une-Mati udujutud“
- 2009 – Jutukogu „Liisu“ vene keeles (tõlkinud B. Baljasnõi)
- 2009 – Lasteluulekogu „Habemega nali“
- 2009 – Muinasjutukogu „Nõiutud linn“

2009 – Jutustus “Kapiukse kollid planeedil X”

2010 – Juubelikogumik “50 juttu ja luuletust väikestele sõpradele”

2010 – Jutukogu „Liisu ja hullumaja puhvet“

2010 – Muinasjutt „Kadunud jõulud“ vene keeles (tõlkinud B. Baljasnõi ja J. Baljasnaja)

2011 – Jutustus “Üle põhjatu kuristiku”

2011 – Lasteluulekogu “Puupeapuu”

NB!

Kirjuta oma e-raamatu soov e-mailiga:

vilep@vilep.com

Või helista telefonil: 53488180

Heiki Vilep Facebook'is:

<https://www.facebook.com/heikivilep>

ISBN 998595373-8

